

2.3.4. Faglige enheder

Med integrationen af sektorforskningsinstitutioner i universiteter er der ikke tilsigtet nogen ændring af princippet om universitetets forskningsfrihed. Universitetet skal værne om forskningsfriheden og skal sikre, at der altid udøves en uafhængig, selvstændig og perspektivrig forskning. Forskningsfriheden er knyttet til universitetet og omfatter universitetets samlede virksomhed.

Efter den gældende lov kan sektorforskningen blandt andet integreres som et hovedområde eller et institut men også som en faglig enhed. Ved forslaget synliggøres muligheden for at integrere sektorforskningen som en faglig enhed.

Det er som hidtil universitetet, der fastlægger universitetets organisation. Universitetet beslutter således, om sektorforskningen skal integreres i den eksisterende organisation, eller om der skal etableres faglige enheder til at varetage disse opgaver.

I de tilfælde, hvor den pågældende organisatoriske enhed på universitetet alene eller fortrinsvis forventes at skulle varetage opgaver, der hidtil har påhvilet den tidligere sektorforskningsinstitution, forventes enheden organiseret som en faglig enhed. I disse tilfælde foreslås det, at medarbejderne ved den faglige enhed skal bidrage til undervisning gennem deltagelse i aktiviteterne på universitetet i øvrigt.

I de tilfælde, hvor den pågældende organisatoriske enhed både skal varetage opgaver med forskningsbaseret betjening af en eller flere offentlige myndigheder og opgaver med uddannelse, forskning m.v. i øvrigt, påregnes enheden organiseret som et hovedområde, et institut eller eventuelt som en del af et institut.

Det forudsættes, at direktøren for en faglig enhed og sektorchefen for en faglig enhed på institutniveau så vidt muligt skal være anerkendt forsker. Desuden stilles der krav om, at direktøren og sektorchefen skal have erfaring med ledelse og løsning af forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Ifølge gældende lov har den enkelte forsker forskningsfrihed inden for sit faglige ansættelsesområde med de forpligtelser, der følger af et ansættelsesforhold. Den enkelte forsker har således frihed til at vælge forskningsmetode, fremgangsmåde og emner inden for universitetets forskningsstrategiske rammer som fastlagt i udviklingskontrakten. Tilsvarende vil gøre sig gældende for det videnskabelige personale, der ved sammenlægningen overføres fra en sektorforskningsinstitution til et universitet.

De forskningsstrategiske rammer vil efter sammenlægningen ligeledes indeholde aftalen mellem ved-

kommende minister og universitetet om opgaver efter det foreslåede § 2, stk. 4.

I overensstemmelse med universitetets formål skal universitetet tilskynde medarbejderne til at deltage i den offentlige debat.

For faglige enheder på hovedområdeniveau skal der nedsættes et akademisk råd, der har samme opgaver som andre akademiske råd. Akademisk råd skal sikre, at det videnskabelige personale, herunder ph.d.-ansatte med tjenestested ved den faglige enhed, bliver inddraget i den faglige enheds akademiske spørgsmål og drøftelser af den faglige enheds strategier og erhvervssamarbejde.

2.3.5. Ph.d.-skoler

I de senere års finanslove er der blevet afsat betydelige beløb til at øge antallet af ph.d.-studerende ved universiteter. Senest er der i efteråret 2006 indgået forlig om udmøntning af globaliseringspuljen, der blev etableret ved Velfærdsaftalen af 20. juni 2006. Forliget indebærer, at optaget af ph.d.-studerende skal fordobles frem til 2010 i forhold til niveauet i 2003, der var på ca. 1.200.

De fleste ph.d.-studerende er i dag tilknyttet en forskerskole. De første forskerskoler blev etableret i 1996, og i dag findes knap 200 forskerskoler. Forskerskolebegrebet er ikke klart defineret, hverken hvad angår skolernes organisation, kvalitetssikring, hvem der er ansvarlig for uddannelsen, eller hvordan sammenhængen er mellem forskerskoleaktiviteter på de enkelte universiteter.

I foråret 2006 afgav et internationalt forskerpanel sin evaluering af den danske forskeruddannelse i rapporten »A Public Good – PhD Education in Denmark«, Videnskabsministeriet 2006. Heri konkluderede panelet blandt andet, at de danske forskerskoler er for forskellige, både hvad angår indhold og kvalitet. Panelet anbefalede, at forskerskoler organiseres af universiteter og etableres på et tværfagligt grundlag. Panelet anbefalede, at kursusdelen styrkes, og at der bliver lagt vægt på vejledning. Panelet fremhævede, at forskerskoler har behov for kritisk masse og faglig bredde, dvs. et fagligt miljø af en vis størrelse.

Det er baggrunden for, at der nu foreslås indført regler om ph.d.-skoler for alle ph.d.-studerende, herunder også erhvervsPhD. Formålet er at sikre forskeruddannelse af høj kvalitet gennem en klar og entydig opgave- og ansvarsfordeling. Begrebet ph.d.-skole foreslås anvendt frem for forskerskole for at undgå forveksling med tidligere brug af begrebet forskerskole. Begrebet ph.d.-skole bruges til at betegne den organisatoriske ramme for ph.d.-uddannelsen, herunder